

Clara Bergsøe:

Johanne Louise Heiberg.

Et Billede fra Romantikens Tid.

Da Fru Heibergs bindstærke Selvbiografi udkom for nogle Aar tilbage, vakte den et Røre, som endog langt overgik de spændte Forventninger, hvormed den var imødeset. Det blev kort sagt en af de i Ny og Næ indtrædende literære Begivenheder, hvor det til Afveksling fornemmes med et vist hyggeligt Velbehag og et Stænk af Feststemning, at „Danmark er et lidet fattigt Land“. Alle, der overhovedet giver sig af med at læse, skal have det omtvistede Aandsprodukt sat til Livs hurtigst muligt for at have sin Mening færdig, og inden man ret faar besindet sig paa hvorfor eller hvordan, er hele Landet sat i Fyr og Flamme. Der er ikke den tofags Dagligstue, ikke den Ravnekrogs Avis til, hvorhen Kampens Gny ikke rækker. Thi alle er vi i mer eller mindre Grad med paa Noderne og interesserede paa egne eller Bekendtes Vegne.

Bogen kunde heller ikke andet end interessere og ægge til Meningskamp. Den interesserer ved Skildringen af en Tid, der, skønt vor saa nær, dog synes den fjern, fordi en Strømkæntring ligger imellem dem. Men derved faar den til Gengæld Historiens Straaleglans over sig, Historien om et inden for sin Begrænsning rigt og herligt Aandsliv. Og Skildringen skyldes tilmed en Kvinde, som i fuldeste Maal var med i Tidens aandelige Rørelser, og som til den Grad var Barn af denne Tid, at den næsten kan siges at være levendegjort i hendes Person.

Snæverheden i hendes Livssyn, hendes haarde, af personlig Uvilje stærkt prægede Domme og om et mindre fint Sind vidnende Skildringer af Kunstfæller og Interiører, kunde til Gengæld ikke andet end vække Harme og Indsigelser, især sammenlignede med den Frejdighed, hvormed hun tog til den hvide Malerpottes Indhold, naar det gjaldt om at stille sig selv til Beskuelse for Læseren.

Alligevel, med hvilket Sind vi end læste disse Hundreder af Sider, hvad enten vi i god Tro tog alt for Sandhedens gyldne Mønt, eller om vi til Tider — ikke saa sjældent endda! — kunde trættes, harmes eller rent ud sagt føle Lede ved den, saa kan vi dog ikke andet, nu da vi komme den mere paa Afstand, end vide den berømte Kunstnerinde Tak for dette Arbejde.